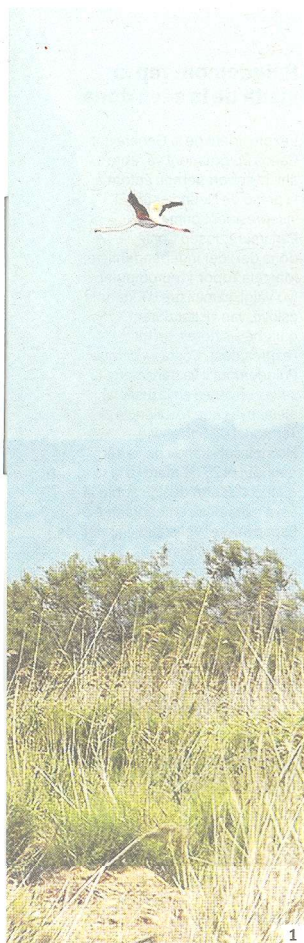

1. L'illa de Buda alberga una gran varietat d'espècies d'ocells.
2. S'ha convertit en un dels aiguamolls més ben conservats.
3. El cultiu d'arròs és una de les principals activitats de la zona.

FOTOS: JOAN REVILLAS

Per visitar la zona

Per entrar a l'espai restringit de l'illa de Buda el millor és posar-se en contacte amb el Parc Natural del Delta i informar-se sobre les possibilitats que hi ha, i el protocol a seguir.

MARIA NOCHE
SANT JAUME

Un indret emblemàtic que s'amaga a l'extrem oriental del delta de l'Ebre. L'illa de Buda crea un marc de natura únic i singular. Pertanyent al municipi de Sant Jaume d'Enveja, a la comarca del Montsià, va estar formada a partir dels sediments que el riu Ebre deixava abans de la seva desembocadura a partir del segle XVIII.

Va ser l'any 1924 quan la família Borés es va convertir en la propietària de l'illa. Més de 200 habitants van arribar a ocupar-la en

aquella època, famílies que s'hi van instal·lar per dedicar-se al conreu d'arròs. Encara es conserva la masia construïda a finals del segle XIX, amb una capella que també feia d'escola. Actualment, la quarta generació de la família Borés continua sent la propietària de la meitat septentrional del territori; mentre que l'altra meitat meridional és propietat del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya.

L'illa de Buda albergava una de les infraestructures més emblemàtiques, el far de Buda, construït per a la navegació l'any 1864, al cap de Tortosa. En el seu moment va ser el far metàl·lic més alt del món, amb 51 metres.

El 1937, durant la Guerra Civil, el far va ser bombardejat i cremat, i finalment l'any 1961 un temporal de mar el va enderrocar definitivament.

Gràcies a les bones pràctiques i la baixa intensitat de les explotacions tradicionals a la zona, com són la pesca, la caça i el conreu d'arròs, l'illa de Buda ha acabat sent un dels aiguamolls més ben conservats de Catalunya i un dels més importants d'Espanya.

En tractar-se d'un espai protegit, l'entrada a l'illa és molt limitada, amb excepció del dia de Sant Pere, oberta al públic. Una oportunitat única per visitar un dels indrets més emblemàtics, el cor Delta de l'Ebre. Se celebra tots

els anys a principis de juliol amb una Romeria a l'Ermida de l'illa de Buda i una sèrie d'activitats diverses organitzades a la zona.

Tot i el gran esforç per preservar aquest paratge natural, tant per part de la família Borés com del Parc Natural, hi ha un problema que en els últims anys se'ls escapa de les mans. L'illa de Buda és una de les zones més afectades per la regressió i els temporals. En total, ha perdut 600 hectàrees de terreny en els darrers seixanta anys, i ara ocupa 1.200 hectàrees també amenaçades.

A l'illa de Buda s'hi troben representats gairebé tots els ecosistemes del delta, una gran varietat de colors i olors que connecten el

visitant amb un paisatge natural d'una gran riquesa biològica. Des de les llacunes, els canyissars o el bosc de ribera, fins als arrossars i les extenses platges amb dunes. Hi destaquen els Calaixos de Buda, la principal llacuna i zona d'aiguamolls del Delta, on es troben fins al 40 per cent de les aus presents a l'espai natural.

A l'illa de Buda es cultiva l'arròs bomba únic, una de les varietats més apreciades del món, que es troba només en zones molt específiques de la costa mediterrània. El seu gra posseeix una major resistència a obrir-se durant la cocció i a més, un cop cuit no es pega i té una gran capacitat d'absorbir els sabors dels ingredients.